

Festival FORFEST hraje již čtvrt století
Hudební rozhledy 9-2014
Jan Vrkoč

Již 25 let se v moravské kulturní metropoli Kroměříži koná festival současného umění s duchovním zaměřením. Město s bohatou intelektuální a zejména pak uměleckou tradicí každoročně na začátku léta ve svých nádherných sálech a exteriérech hostí skladatele, interprety, muzikology, výtvarníky a historiky umění, kteří zde na mezinárodní úrovni prezentují svoji tvorbu. Jsou to vždy vzácné okamžiky hlubokých prožitků a poznání, oproštěné od jakékoliv povrchnosti, komerce, či laciného módního efektu.

V červnu se tedy uskutečnil jubilejní 25.ročník Forfestu. Jedná se o festival, jehož hodnota nespočívá v rozsahu, či masovosti, ale v dramaturgickém zaměření. Systematicky a neúnavně prezentuje hodnoty typu, který byl minulým režimem nejen opomíjen, ale přímo zatracován. Nejde však jen o prostý opak toho, co za dobré považovala stranická nomenklatura, Forfest nabídl a dobře zdokumentoval již velmi početnou a rozmanitou škálu hudebních, výtvarných a multimediálních děl a teoretických pojednání velmi rozmanitého estetického zaměření, od koncepcí tradičních, až po ty značně extravaganční.

Letošní Forfest přinesl reprezentativní přehlídku 36 stěžejních koncertů – komorních souborů nebo větších ansámbků, 4 workshopy, 5 poslechových pořadů, 4 provedení liturgických skladeb při bohoslužbách, 4 výstavní a performanční projekty a navíc kompoziční kurzy „Postfest“ pro mladé skladatele, s mezinárodní účastí lektorů i studentů. Festivalové akce proběhly ve čtyřech městech (Praha, Kroměříž, Olomouc, Bratislava). Festival se konal pod osobní záštitou ministra kultury ČR pana Mgr. Daniela Hermana a starostky města Kroměříže paní Mgr. Daniely Hebnarové, pod záštitou České komise při UNESCO, Arcibiskupství Olomouc, za spoluúčasti Zlínského kraje, Nadace Český hudební fond a dalších českých a evropských institucí. Podrobnosti najdete na www.forfest.cz

Duo Demetrius & Janna Polyzoides

(Praha, Muzeum Bedřicha Smetany, Novotného lávka)

Pro zahájení letošního jubilejního ročníku zvolili organizátoři Forfestu Prahu a v ní místo s významnou symbolikou, prostory Muzea Bedřicha Smetany na Novotného lávce. Symbolický význam mělo uvedení díla Bedřicha Smetany hned na začátku koncertu i začátku celého festivalu. Spolupořadatelem zahajovacího koncertu bylo Národní muzeum, Muzeum české hudby a Přítomnost, sdružení pro soudobou hudbu Praha.

Koncert byl svěřen rakouskému souboru **Duo Demetrius & Janna Polyzoides**. Při poslechu známé skladby B. Smetany „Z domoviny“ se ovšem nabízí srovnání se špičkovými provedeními např. Josefa Suka a Jana Panenky nebo Čeňka Pavlíka a Ivana Klánského. Tvrdím, že Duo Demetrius & Janna Polyzoides nezůstalo pozadu. Jejich interpretační pojetí snad maličko postrádá příslovečnou „slovanskou vroucnost“, přednes působil střídmě, nikoli emotivně, tempa lze charakterizovat jako uměřená. Byla zde zřejmá detailní přesnost a dokonalá souhra, slyšeli jsme bezchybné, precizní provedení, které by se ihned mohlo natáčet na CD. Zvláště jsme ocenili nádherný, nosný, bohatě vibrovaný zvuk houslí, krásně klenuté melodie, které tolik souznějí se Smetanovou hudbou.

Krásný zvuk houslí za doprovodu klavíru jsme si pak vychutnali i ve skladbě Vojtěcha Mojžíše „Vigoro“. Název vyzývá ke hře s udatností, odvahou a odhodláním, a hudba je povzbuzením jak pro interpreta, tak i pro posluchače v naší nejisté době. Jen víc takových skladeb!

Následovala klavírní skladba Jana Grossmanna „Tři kresby z ticha“. Jedná se o dílo spíše introvertní, hudební materiál je dokonale skladatelsky vybroušený na způsob drahokamu. Janna Polyzoides dokázala smysl pro nuance, téměř mravenčí práci s detailem, obdivuhodnou přesnost a dokonalou techniku úhozu i v permanentně nízké dynamice. Kouzlo večerní atmosféry v sále Muzea Bedřicha Smetany přineslo poetické vyznění díla zcela podle autorova záměru. Pro velký úspěch, na přání publika pak sólistka třídílnou skladbu ještě znovu zopakovala!

Demetrius Polyzoides zahrál dosud neprovedenou skladbu Karla Reinera „Tři skladby pro sólo housle“. Partitura byla objevena v pozůstalosti skladatele teprve nedávno, a tak jsme zde byli svědky světové premiéry. Nesnadnou třídílnou skladbu zahrál D. Polyzoides s technickou virtuozitou.

Vrcholem večera se však stala skladba rakouského skladatele Heinze Holligera, cyklus „Lieder ohne Worte“, uvedená jako česká premiéra. I tato hudba pro housle a klavír staví spíše na intimním výrazu nežli na efektnosti a hlučnosti, spíš na dokonalém přednesu detailů. Duo zahrálo partituru s nadhledem a s erudicí, se smyslem pro vystižení detailů ve složité hudební struktuře.

Jan Vrkoč

